

OBSAH

PREDHOVOR	8
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	10
1. VÝVOJ NÁBOŽENSTIEV OD JUDAIZMU PO PROTESTANTIZMUS	12
1.1 Základné pojmy	12
1.2 Náboženstvá sveta a Slovenska	15
1.3 Základné modely organizácie kresťanských cirkví	24
2. REGISTROVANÉ CIRKVI A NÁBOŽENSKÉ SPOLOČNOSTI V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	26
2.1 Základné pojmy	26
2.1.1 Pojem „cirkev“ v sociologickom zmysle	26
2.1.1.1 <i>Denominácia a konfesia</i>	26
2.1.2 Cirkevné právo a právo náboženských spoločností	27
2.1.2.1 <i>Vnútrocirkevné právo</i>	27
2.1.3 Kánonické právo	27
2.1.4 Konfesné právo	28
2.2 Pramene cirkevného práva na Slovensku	29
2.2.1 Najdôležitejšie aktuálne pramene konfesného práva v Slovenskej republike	30
2.3 Registrácia cirkví v Slovenskej republike	31
2.3.1 Právna subjektivita cirkví a náboženských spoločností	31
2.3.2 Registrácia cirkví – všeobecný prehľad	32
2.3.2.1 <i>Pojem „cirkev“ podľa zákona o slobode náboženskej viery v znení zákona č. 394/2000 Z. z.</i>	33
2.3.3 Proces registrácie cirkví a náboženských spoločností	33
2.3.3.1 <i>Predloženie návrhu na registráciu</i>	34
2.3.3.2 <i>Preskúmanie návrhu na registráciu</i>	35
2.3.3.3 <i>Rozhodnutie</i>	35
2.3.3.4 <i>Evidencia cirkevných právnických osôb</i>	36

2.3.4 Nález Ústavného súdu SR (z 3. februára 2010, sp. zn. PL. ÚS 10/08)	37
2.3.5 Financovanie registrovaných cirkví a náboženských spoločností v Slovenskej republike	39
2.3.5.1 <i>Koncepcia a systém finančnej podpory registrovaných cirkví a náboženských spoločností</i>	39
2.3.5.2 <i>Finančné úľavy a oslobodenia, ktoré priznáva právny poriadok registrovaným cirkvám</i>	43
3. PRAMENE TEOLOGICKÉHO POZNANIA A ICH VPLYV NA CIRKEVNÉ PRÁVO	45
3.1 Ženy a duchovný úrad	49
3.2 Manželstvo a cirkevný sobáš	54
4. KATOLÍCKA CIRKEV	60
4.1 Latinská cirkev	60
4.1.1 Vymedzenie kánonického práva katolíckej cirkvi	60
4.1.1.1 <i>Cieľ kánonického práva</i>	61
4.1.1.2 <i>Špecifika práva katolíckej cirkvi</i>	62
4.1.1.3 <i>Delenie kánonického práva podľa lokácie právnych noriem</i>	64
4.1.2 Hierarchia v katolíckej cirkvi	65
4.1.2.1 <i>Pápež (Rímsky veľkňaz)</i>	66
4.1.2.2 <i>Rímska kúria</i>	66
4.1.2.3 <i>Nová štruktúra Rímskej kúrie (od 5. júna 2022)</i>	68
4.1.3 Kánonické právo latinskej (rímskokatolíckej) cirkvi	70
4.1.3.1 <i>Partikulárne štruktúry latinskej cirkvi</i>	70
4.1.3.2 <i>Magisteriálne právo</i>	73
4.1.3.3 <i>Sakramentálne právo</i>	75
4.1.3.4 <i>Trestné kánonické právo latinskej cirkvi</i>	77
4.2 Východné katolícke cirkvi	81
4.2.1 Východné katolícke cirkvi – vymedzenie	81
4.2.2 Východné nekatolícke cirkvi	82
4.2.3 Slovenská katolícka cirkev <i>sui iuris</i> (gréckokatolícka cirkev)	83
4.2.3.1 <i>Užhorodská únia</i>	84

4.2.3.2 <i>Vývoj gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku po roku 1948</i>	85
4.2.3.3 <i>Povolenie činnosti gréckokatolíckej cirkvi v roku 1968</i>	85
4.2.3.4 <i>Vývoj a organizačná štruktúra gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku po roku 1989</i>	86
4.2.4 Dikastérium pre východné cirkvi (predtým Kongregácia pre východné cirkvi)	87
4.2.5 Niektoré rozdiely medzi CIC 1983 a CCEO 1990	89
4.2.5.1 <i>Požiadavky na kandidáta pre prijatie posvätného rádu presbyterátu</i>	90
4.2.5.2 <i>Rozdiely v úprave manželských prekážok (duchovné príbuzenstvo, únos, švagrovstvo)</i>	91
4.2.5.3 <i>Rozdiely medzi CIC 1983 a CCEO vo forme uzavretia manželstva</i>	91
4.2.5.4 <i>Rozdiely medzi CIC 1983 a CCEO v trestnom práve</i>	92
5. PRAVOSLÁVNA CIRKEV NA SLOVENSKU	93
5.1 Stručná história	93
5.2 Hierarchia a organizačná štruktúra	97
5.2.1 Organizačná štruktúra na našom území	99
5.2.2 Hierarchia a správa cirkvi na našom území	100
5.2.2.1 <i>Duchovné orgány</i>	100
5.2.2.2 <i>Správne a výkonné orgány</i>	101
5.3 Právo v pravoslávnej cirkvi	106
5.3.1 Vybrané oblasti úpravy	106
6. EVANJELIKÁLNE KRESTANSTVO NA SLOVENSKU	109
6.1 Bratská jednota baptistov	110
6.1.1 Stručná historická a teologická charakteristika	110
6.1.2 Organizačná štruktúra a základné dokumenty	112
6.2 Cirkev bratská	114
6.2.1 Stručná historická a teologická charakteristika	114
6.2.2 Organizačná štruktúra a základné dokumenty	115
6.3 Evanjelická cirkev metodistická	116
6.3.1 Stručná historická a teologická charakteristika	116
6.3.2 Organizačná štruktúra a základné dokumenty	117

6.4	Apoštolská cirkev	119
6.4.1	Stručná historická a teologická charakteristika	119
6.4.2	Organizačná štruktúra a základné dokumenty	121
6.5	Kresťanské zbory	122
6.5.1	Stručná historická a teologická charakteristika	122
6.5.2	Organizačná štruktúra a základné dokumenty	123
6.6	Cirkev adventistov siedmeho dňa	125
6.6.1	Stručná historická a teologická charakteristika	125
6.6.2	Organizačná štruktúra a základné dokumenty	127
6.7	Stručná porovnávacia tabuľka	128
7.	TRADIČNÝ PROTESTANTIZMUS	130
7.1	Hierarchia	131
7.2	Kreovanie orgánov v protestantských cirkvách	133
7.3	Evanjelická cirkev augsburgského vyznania	136
7.3.1	Stručná história	136
7.3.2	Hierarchia a organizačná štruktúra	145
7.3.3	Cirkevnoprávne predpisy	152
7.3.3.1	<i>Ústava a ústavné zákony</i>	153
7.3.3.2	<i>Hospodárenie, pokladničná a účtovná služba, odmeňovanie duchovných</i>	156
7.3.3.3	<i>Volby do cirkevných funkcií, volby duchovných</i>	164
7.3.3.4	<i>Disciplína a súdnictvo</i>	168
7.4	Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku	175
7.4.1	Stručná história	175
7.4.2	Hierarchia a organizačná štruktúra	179
7.4.3	Cirkevnoprávne predpisy	185
7.4.3.1	<i>Ústava Reformovanej cirkvi, ústavné zákony a štatút</i>	186
7.4.3.2	<i>Vybrané oblasti právnej úpravy</i>	190
8.	ÚSTREDNÝ ZVÄZ ŽIDOVSKÝCH NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	210
8.1	Stručná historická a teologická charakteristika	210

8.2 Organizačná štruktúra a základné dokumenty	219
8.2.1 Stanovy ÚZ ŽNO	220
8.2.2 Židovské náboženské obce	223
8.2.3 Volebný poriadok	227
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	229
O AUTOROCH	244